

Att råda hågade teologistudenter, det är en verklig prövning.

Huvudspåret i artikeln "Exilprocesser - Nya krav på prästvigning i Svenska kyrkan!" i Kyrka och Folk 10/2022 handlade om att avråda presumptiva prästkandidater från kontakt med Svenska kyrkan. Själv är jag kluven i frågan. Om det tidigare var en glädje att uppmuntra någon som ville pröva en präst- eller diakonkallelse är det inte längre självklart. Att kommentera någon som tror sig ha anledning att pröva en kallelse till kyrkans ämbete är i sig numera en lika stor prövning, särskilt vad gäller Svenska kyrkan. Men jag tror frågan i grunden nu får den tyngd den alltid haft, för utmaningarna gäller oavsett biskop. Artikeln väcker högaktuella frågor och tarvar eftertanke.

Att som ämbetskandidat känna sig ifrågasatt av kyrkans ansvariga.

Artikeln i Kyrka och Folk gav avslutningsvis en teologie student rådet - som sökt kontakt med ett stift och avkrävts förnekande av Bibelns lära - att inte i något avseende fullfölja kontakten, att vederbörande inte själv kan ta sin kallelse. Det är ett sant råd utifrån givna premisser men det är inte så enkelt att bli klar över vad som menas med "att avkrävas förnekande av Bibelns lära". Frågan om skapelsen av man och kvinna är förvisso en fundamental biblisk lära som jag inte tror att ämbetsfrågan kan skiljas ifrån. Men jag tror inte att formuleringsskraven vad gäller just vigslar måste betyda förnekande av vare sig den första eller andra frågan. Kandidaten måste också kunna möta enkönade par och hjälpa dem tillrätta. Vederbörande måste ha stavat på en begriplig undervisning om man och kvinna och det kristna äktenskapet i förhållande till vår samtid, det gäller även alternativet Missionsprovinsen, det som artikeln förefaller luta mot.

Fem råd till dig som funderar på att råda teologistudent som vill pröva ämbetskallelse:

1. Fråga vederbörande var han/hon - över en tid - kan kännas igen som Guds gåva i församlingen, d.v.s. att söka en modergemenskaps referens i någon form. Eventuellt lättare i en koinonia men knappast omöjligt i 'ordinarie' församlings- eller kyrkoråd. Inte oviktigt med enskilda prästers mer eller mindre uppmuntrande bekräftelser. De tänkt mest inkluderande församlingarna kan vara de mest exkluderande, men inte alltid.
2. Påminn om betydelsen av inkomst under studietiden för att ha en chans till ställningstaganden som personen ifråga själv kan ta ansvar för.
3. Hjälプ vederbörande söka präst och lekman som kan orientera i akademierna och i olika stift, inklusive Missionsprovinsen.
4. Börja inte med att definiera på vilka punkter vederbörande ska fällas men stryk under vikten av att biskopen är beredd att samtala även om perspektiv på frågor som kan bli till hinder i tjänsten. När jag själv en gång prövades vägrade biskopen att tala om ämbetsfrågan. Förutsättningarna skiftar över tid i olika stift. Det kommer biskopar (och domkapitel!?) som kommer att göra allt de kan för att få igenom vettiga präster.
5. Förbered vederbörande på att bli nekad vidare prövning för präst- eller diakonvigning. Det betyder inte att det måste vara fel vare sig på församling, kandidat eller prövningsinstans. Också den som måhända vare sig får rätt inre eller yttre prövning kan lära hantverket. Alla ämbetsbärare passar inte för alla församlingar. Ingen passar överallt, alla får kämpa med sin helgelse.

I Svenska kyrkan med Missionsprovins och/eller Svenska kyrkans Fria Synod?!

Med Missionsprovinsen skulle du kunna leva säkert som kyrkomedlem i Svenska kyrkan. Med Synoden markeras integritet och tydlighet. Du kan t.o.m. leva med som präst i Svenska kyrkan, särskilt om du inte aktiverar dig i ledningen av en koinonia, eller? Om du skaffat/skaffar dig en hel religionsvetenskaplig examen kan du dessutom komplettera och pröva för församlingstjänst i reguljära svenskkyrkliga församlingar. Eller är artikelns syfte att markera ut den tanken? Är en tjänst/prästvigning i Svenska kyrkan idag ett hinder för kommunion i Missionsprovinsen?

Evangeliet för alla människor.

Hur ska man veta vad en kandidat kommer att göra om ett par år? När tre riks-biskopar hösten 2022 förklarade att de inte mött kandidater som tvekar vad gäller enkönade vigslar var det mest sorgligt,

f.f.a. att de inte fått tillfälle att möta teologer som lever med frågan. Dessutom förnekar de uppenbara sanningar. I alla deras stift finns EFS föreningar som ber om präster och missionärer. EFS ställningstagande är känt av alla. I Västerås stift finns dessutom både Berget och Östanbäck och i Stockholm samlas de flesta av våra väckelserörelser. Dessa biskopar är mer blinda än de kandidater som anklagas för att de inte kan tänka annorlunda, men så har biskoparna präglats.

Ansvarsfulla studier.

Jag uppmanar till studier och prövning men inte till att tuga eller gå in i eller förbli i osann gudstjänst. Jag tror att det vanskliga ligger i vad vi definierar som osann gudstjänst. Det ämnet kräver flera artiklar. Bön – eftertanke och prövning är ofrånkomligt. Kompletterande undervisning är nödvändigt. Mest konkret handlar problemet om att man inte tycker sig ha råd. Någon slags inkomst behövs. Kan vi forma alternativ eller är det bara lån eller sponsorer som gäller?

Det skulle behövas kollegier där man förväntades bidra till levnadskostnaden under studietiden. Kravet skulle vara att bli godkänd i sina studier OCH att man bidrar ekonomiskt till kollegiets överlevnad. Studenthuset Koinoia i Uppsala var en sådan möjlighet, tyvärr nu sålt. Församlingsfakulteten i Göteborg tycks ha en sådan möjlighet.

Guds präster och ämbetskandidater.

Det är verkligen Kristi kyrka såsom Kristi kropp som kallar, d.v.s. ytterst är det Herrens egen sak. Den tanken tycker jag inte var tydlig i artikeln även om den nämndes. Vi talar om Guds präster! Det är inte biskopen som väljer ut utan vederbörande känner igen kallelser. Ja, villolärare är tondöva och ska inte rekommenderas men ditt ironiserande över att det kommer nya Jesus-fromma biskopar har föga poäng. Jag tror att ämbetskandidater som avstår att fullfölja prövningen därför att biskop/domkapitel/konsistorium inte vill, likväl kan göra stor nytta och bli till stor välsignelse för Guds rike i vårt land.

Artikeln missar förvisso inte brasklappen om en möjlig inre maning, och Herrens möjligheter för en sådan teolog, men i artikelns uppbyggnad märks föga av den tanken. Att låta pröva en kallelse till präst i Svenska kyrkan är inte detsamma som att själv ta sig kallelsen. Även ämbetsbärare i tjänst bör vara beredda att lämna, kanske t.o.m. Missionsprovinsens kollegium. Det är en annorlunda hållning jämfört med före KO2000. Då skulle varje argument drivas som räddade kvar präster i tjänst, oavsett hur de betedde sig.

Om Gud förbarmar sig över vårt folk då kommer vi få präster och diakoner efter hans sinne. Vi behöver inte fler grupper som tror att de är de enda rätta. Det tycks som att det finns olika nyanser mellan våra nordiska länder hur benägen man är att driva prästkandidater till nya kyrkogemenskaper (jmf Borge Haahr Andersen 2019 'Calmeyergatelinjen i Danmark efter 100 år' <http://emissio.net/index.php/emissio/article/view/66/67>).

Till sist.

Sist refereras en icke namngiven högkyrklig profils kommentar apropå det nya (?) vigningskravet: säg så lite som möjligt. Jag instämmer i det rådet även om jag samtidigt menar att syftet inte kan vara att lura sig till en vigning. Det är inte lämpligt att vare sig utgjuta sin egen livshistoria i en offentlig prövning, det är vad en antagningsprocess innebär, eller att i det läget och samtalet söka positioner vad gäller bekännelse. Det handlar inte bara om mina funderingar om tro och etik, och prövande nämnd eller biskop, det handlar också om kallande församling/uppmuntrande präst/lekman. Det är klokt att göra den skriftliga intresseanmälan formell och kortfattad.

Det är en grundläggande sanning i en människosyn att varje kandidat är unik och därmed i sig rymmer en möjlighet. Jag tror att den insikten och hållningen är lika förekommande i såväl låg-, gammal- som okyrkliga sammanhang.

Lämna gärna redan gamla Svenska kyrkan för att gå in i den nya utifrån t.ex. Svenska kyrkans Fria Synod eller Missionsprovinsen. Missionsprovinsen skulle stärkas om det även fortsättningsvis var tydligt att det var nekade ämbetskallelser som man kallade till vigning.

Jes. 49:13–23